

Ernest Hemingway – Komu zvoní hrana

Ernest Hemingway (1889 – 1961)

- americký novinář, povídkář a romanopisec, přední □ představitel tzv. Ztracené generace
- narodil se v Ohiu, Illinois a pocházel z rodiny lékaře
- díky otci si vybudoval silný vztah k přírodě a lovu
- po absolvování střední školy se stal reportérem a odjel za 1. sv. v. jako dobrovolník na italskou frontu, kde pomáhal u ambulance Červeného kříže, zde byl následně těžce raněn
- po válce pořádá časté dobrodružné výpravy do Afriky
- během španělské občanské války pracuje jako dopisovatel
- v závěru života trpí častými depresemi a zdravotními potížemi -> spáchá sebevraždu

Všeobecná charakteristika Hemingwayovy tvorby:

- v dílech motivy ztracenosti a vykořeněnosti
- vynikající zobrazení vnitřních pochodů v člověku
- autorský styl – metoda ledovce (autor vynechává vše vedlejší a nepodstatné, zaměřuje se na samotný děj, nezabývá se zbytečnými popisy, nic není příliš rozvíjeno)

Historický kontext díla

- americká meziválečná próza
- Ztracená generace

Komu zvoní hrana (1940)

Literární druh

- epika

Literární žánr

- válečný román

Jazyk

- nespisovný, často vulgární výrazy, hovorový
- děj ožívován často se vyskytující přímou řečí hlavních postav
- vyprávěno v er formě, ale časté nahlížení do myšlenek hlavního hrdiny
- vojenská mluva (máquina štěkala)
- časté užívání citoslovcí dodává autentičnost a napínavost v daných situacích
- španělské výrazy (hombre, mujer, mevoy, salud,..)

Časoprostor

- horská krajina Segovie, krátké rozmezí 3 dnů v období španělské občanské války

Kompozice

- chronologická
- občasné retrospektivní vzpomínky hlavních hrdinů na vlastní minulost
- kapitoly

Motiv

- seznámení čtenáře s krutostmi španělské občanské války
- víra a oddanost partyzánů za dobrou věc, pro kterou se rozhodli bojovat

Hlavní postavy**1) Robert Jordan**

- americký lektor španělštiny
- vydává se jako dobrovolník do španělské občanské války za republikánskou stranu
- má všechny rysy kladného hrdiny: odvážný, statečný, uvědomělý, mužný, přemýšlivý
- typický hemingwayovský hrdina

2) Marie Sanchezová

- Španělka, dcera starosty, oba rodiče zavražděni brutálně fašisty
- jemná dívka, vzplane láskou k Robertovi
- jemná, citlivá dívka

3) Pablo

- vedoucí partyzánské skupiny v horách
- opilec, dříve statečný partyzán, nyní ztrácí odvahu, protože Robertova mise je velmi nebezpečná a on nechce riskovat pro jeho misi život

4) Pilar

- Pablova žena, na rozdíl od něho je velmi odvážná, schopná a silná žena
- hodná a srdnatá, má věštecké schopnosti (v začátku příběhu věští Jordanovi smrt)
- Roberta Jordana si oblíbí

5) stařec Anselmo

- býval před válkou lovec
- starý partyzán, řeší morální problém zabíjení, má strach, že jako v předchozí misi uteče z boje
- s Robertem si rozumí, dostává od něho často psychickou podporu

Děj

Román je dramatickým příběhem tří dnů života amerického dobrovolníka Roberta Jordana, který bojuje za španělské občanské války na straně republikánů. Má za úkol vydat se do hor a s pomocí místních partyzánů vyhodit do vzduchu most nepřátelských vojsk, a tedy znemožnit jejich přísun do oblasti, kde začne republikánská invaze. Během tří dnů si musí získat jejich důvěru a dobře poznat jejich charakter, aby věděl, na koho bude v akci spolehnouti.

Samotný děj začíná ve chvíli kdy Robert je za doprovodu starého partyzána Anselma přiveden do osady partyzánů v horách a poznává vůdce skupiny Pabla a celou jeho skupinu. Všichni nazývají Roberta podle jeho původu Inglés. Pilar mu věští jeho temnou budoucnost, že zemře, ale to Roberta neodradí od mise. Postupně zjišťuje, že jen málo členů ze skupiny je opravdu spolehlivých a odhodlaných mu s misí pomoci. Se skupinou je také dívka Marie, kterou skupina zachránila v předchozí misi při přepadení vojenského vlaku nepřítele. Velmi rychle se do sebe zamilují a během tří dnů spolu prožívají milenecký vztah. Slibuje jí, jak spolu budou po skončení mise žít v Madridu a kreslí si prakticky nemožnou růžovou budoucnost, protože on je ve službě a sám si uvědomuje, že je pravděpodobné, že v nadcházející nebezpečné misi přijde o život. Během

pobytu Roberta v horách Pilar a Marie vzpomínají a vyprávějí o začátku války a hrůzných masakrech, ke kterým došlo v jejich vesnicích, kde před tím žili. Mezitím mapuje území a posuny vojsk po mostě, aby byl co nejlépe na vše připraven. Pablo, který mu nevěří a má strach, se pokusí mu misi pokazit. Ukradne dynamit a hodí jej do řeky. Skupinu opouští a je považován za zrádce. Následně druhá partyzánská skupina, se kterou se měla Pablova na útok na most spojit, je objevena nepřítelem a zlikvidována. Tím se naděje na úspěch ještě více zmenšují, ale v den útoku se Pablo vrátí a přivede jiné partyzány z okolních hor, dochází ke smíření s Jordanem a společně provedou útok na most. Místo rozbušek použijí granáty a most se jim podaří zneškodnit, Anselmo a další přichází o život. Během ústupu je skupina pronásledována příchozím nepřítelem a zastřelený kůň, na kterém Robert přechá, mu svou vahou zlomí nohu. Nemůže pokračovat v útěku a rozhodne se své přátele nezdržovat. Marie s ním chce zůstat, avšak Robert ji přesvědčí, aby odešla. Sám poté čeká na nepřítele, aby je alespoň chvíli pozdržel. Následuje přibližně dvoustránkový monolog, ve kterém hlavní hrdina uvažuje o životě a zda má jako jeho otec spáchat sebevraždu, protože má strach z nepřítele. Nad vším se snaží do poslední chvíle uvažovat racionálně.

Adaptace

americké romantické, válečné drama režiséra Sama Wooda z roku 1943.